

Jordi Garcia Candau, director general de l'ens RTVE

“TVE no és Lourdes”

Jordi Garcia Candau (Vila-real, 1951), director general de RTVE. Viu a Madrid des del 1969. Va ser director de Radiocadena, i des de fa poc més d'un any, coincidint amb l'etapa més difícil de TVE per la pèrdua del monopoli, és el responsable màxim de Prado del Rey.

He vist que té la taula plena de comandaments a distància. ¿Ja falta molt de comandament per dirigir RTVE?

—No, però la tecnologia exigeix utilitzar alguna classe de mecanisme per poder veure de tant en tant la televisió. —És cert que encara està censat a Vila-real?

—Jo sóc un home de Vila-real, i a pesar de viure 22 anys a Madrid, encara contínuo com a resident del meu poble. De fet, vaig a votar a Vila-real sempre que hi ha eleccions. El senyor Tierno Galvan em deia que jo era un “delinquent administratiu”, per viure a Madrid i existir i votar en un altre lloc.

—Izquierda Unida es lamentava fa uns dies perquè el famós discurs del rei no va aparèixer en un Telediari.

—La veritat és que jo estava als EUA aquell dia, però tinc un informe que diu tot el contrari. El problema, com sempre, és una qüestió de concepte professional. En la televisió i la ràdio no és com en els diaris o les revistes, que fan resums globals. Ací, la importància de les notícies depèn del moment en què acaben de passar. A les tres de la vesprada, seguint aquest criteri, es va fer una informació amb les paraules del rei, i després, en la segona edició del Telediari, la periodista va explicar allò que havia dit el rei al matí. Per tant, en cap moment es va ocultar la informació del que havia dit el rei. En uns informatius va éixer la veu del rei i en els altres la veu de la periodista.

Això seria tant com dir que quan un diari en fa el resum està manipulant perquè no està la veu. El periodisme es pot fer de moltes maneres, i el que és fonamental és mantenir la informació.

—¿És difícil dirigir periodisme públic?

—Sempre és més complicat, perquè sempre es te el concepte que en la ràdio i la televisió pública es manipula. I ací es manipula menys que en els altres mitjans de comunicació. Jo et podria dir que és difícil que els redactors de EL TEMPS tinguin més llibertat que els redactors dels serveis informatius de TVE. ¿Per què? Perquè sempre és més fàcil controlar des de l'empresa privada que des de l'empresa pública, on estàs en una confrontació permanent amb els sindicats i amb qualsevol treballador.

Això és així. I s'ha de dir que des de fa més d'un any ací no hi ha hagut cap protesta. És més: durant la meua etapa hi ha hagut tres comicis electorals i tant el Parlament com el consell d'administració m'han felicitat pel tractament informatiu.

—¿TVE ha perdut protagonisme o és que vostè és més discret que José María Calviño i Pilar Miró?

—Bé, cadascú és com és. Jo sóc un professional i no un polític, i per tant no estic en primera línia de res. Sóc un senyor que està en aquest o en un altre

despatx, o viatjant, i que, quan acabe ací, se n'anirà a una altra tasca. Si no tens l'actitud d'estar en la primera línia política, et respecten més, perquè ets un professional i no un enemic polític.

Per una altra banda, crec que TVE no ha perdut protagonisme: els informatius que tenen pes i la programació que té pes en aquest país són els de TVE, no els dels altres. Ningú es pot comparar amb TVE. El que importa als polítics és TVE: ignoren, absolutament, la resta dels mitjans de comunicació. Una mateixa informació, feta exactament igual ací que en una televisió autonòmica, té un discurs diferent per a un mateix partit polític. ¿Per què? Perquè el referent per a ells sempre és el canal nacional.

—*El mitjà és el missatge. ¿El nou organigrama és per pal·liar els efectes de la competència?*

—L'organigrama, en definitiva, és un instrument de gestió. Ací vam aplicar, des de fa més d'un any, un nou model de gestió molt més àgil, molt més professional i molt més empresarial, però aprofitant l'organigrama que hi havia. Ara s'ha fet una reducció perquè hi havia una sèrie d'àrees que coincidien en el seu paper. Però és un organigrama que no s'acaba ací, sinó que està permanentment en estudi i abans del 31 de desembre serà més reduït encara. El nou model de gestió dona la possibilitat d'optimitzar molts recursos i moltes accions empresarials amb menys poders concrets de càrrecs.

—*Amb aquesta primera reducció, si no vaig errat, TVE estalviarà 400 milions anuals. ¿S'ha ressentit molt l'economia de TVE amb l'aparició de les televisions privades?*

—Sí. I per una raó: ací hi havia un model monopolístic en què TVE tenia

la responsabilitat d'una sèrie de serveis públics i un autofinançament en funció de la publicitat. Hem tingut una política d'estat que no ha pagat l'estat, sinó la iniciativa privada amb la seua publicitat. En el moment en què aquest model canvia, TVE ja no pot captar publicitat per a mantenir, no ja TVE, sinó RNE, l'Orquestra i Cors, un institut, un canal internacional de TVE, uns serveis religiosos que costen 900 milions a l'any...

Això és un referent que no té comparança en tota Europa, on existeix televisió pública i televisió privada sense cap problema. La pública té uns costos majors perquè ha de fer uns serveis públics. El 75 per cent del pressupost de la RAI, per posar un cas, el paga l'estat; la resta, la publicitat. Ací passava el contrari: la publicitat pagava els serveis de l'estat. I això no pot seguir perquè s'ha canviat el model.

Jo estic fart d'explicar-ho des del mes d'abril de l'any passat, i he arribat a la conclusió lamentable que és igual el que diga. Ara, després d'haver-ho anticipat en el seu moment, diuen que de sobte hi ha crisi a TVE. Ho expliquen 40.000 vegades quina és la raó i no la volen veure. Només els interessa l'anècdota. L'altre dia vaig fer una conferència de premsa a Dénia i després les coses que veig als diaris m'espanten: no tenen res a veure amb el que jo vaig dir. O tenen poc a veure. Només és anècdota descontextualitzada. Per això no m'agrada fer entrevistes. Per pura prevenció. Preferesc explicar les coses en el Parlament i en el Consell d'Administració.

—*Intentaré que no siga el cas.*

—No, no ho dic per tu. Estic fent la flexió personal. Em passa igual amb alguns parlamentaris. Ningú vol entendre res.

—*¿I per què ningú vol entendre res, senyor García Candau?*

—Perquè cadascú té la seua política, i, com que l'oposició ha d'atacar permanentment el govern, ataquen TVE pel tema econòmic, encara que en aquest moment no se la pot atacar políticament perquè no és un referent negatiu per als partits.

—*¿Com són les seues relacions amb les televisions privades?*

—Excel·lents. De fet, nosaltres el que hem fet és donar suport permanent a les televisions privades. I una de les coses que estan en confrontació entre les autonòmiques i les privades, com és l'accés als resums informatius dels esports o els esdeveniments que tenen exclusiva, ací

els ho hem donat sempre, sense traves.

—*En canvi, a pesar de la seua bona disposició, des de les televisions privades aprofiten la mínima per a criticar TVE...*

—No veig una crítica, sinó una certa acció política que comença ara. Si valores les actituds dels altres, el menys polític dels responsables de totes les televi-

“Les reduccions en l'organigrama no acaben amb la remodelació que hem fet, sinó que estan en permanent estudi. Abans del 31 de desembre, l'organigrama de TVE serà més reduït encara”.

sions d'aquest país sóc jo. Ara, amb el tema del finançament, estan en una actitud política que jo comprenc, encara que no puc compartir-la.

—*Una de les exigències de les televisions privades és que TVE renunci a la publicitat...*

—Això m'han comentat alguns, però jo no ho sé. En definitiva, el model televisiu ha canviat i s'ha de canviar el model de finançament. I jo no sé per què nosaltres hem de ser diferents als francesos, als italians o als alemanys. I sobretot no sé per què hem de ser diferents a

“TVE és una televisió de vocació nacional i no pot donar més hores territorials a València ni a Balears. I el centre de producció de Sant Cugat ens l'haurem de replantejar algun dia”

les televisions autonòmiques, si tenen finançament públic.

—*TVE està fent un paper d'estat via satèl·lit, ¿no és cert?*

—Com sempre. Si hi ha un element de penetració cultural al món que siga eficaç per a l'estat espanyol, és TVE. El paper que està fent en aquest moment és impressionant. Estem convertint-nos en la primera televisió en molts països de

Sud-Amèrica i la penetració en Europa és molt gran. La veritat és que tenim un protagonisme en l'estranger que en alguns casos és major que el que tenim ací, on se'ns nega el pa i la sal. Ací hi ha un problema greu, i és que, encara que la gent comença a viatjar, hi ha gent que no ha passat d'Alboraia, per referir-nos a algun lloc. I quan diuen que TVE és molt roïna, ho fan des de la ignorància perquè no tenen referents.

—*La programació per a l'estranger, en tot cas, és distinta, ¿no?*

—Sí, el tercer canal no té la qualitat que tenen el primer i el segon per una raó: tenim una sèrie de programes comprats que només podem emetre per a Espanya, o per a Espanya i Europa i per a Espanya i Amèrica. Aleshores, el que hem fet és desdoblar el canal internacional, un per a Europa i un per a Amèrica.

—*¿Quin percentatge d'audiència té TVE ara mateix?*

—Al voltant del 60 per cent. És probable que baixem una mica, però mantindrem el protagonisme fonamental de la televisió en aquest país.

—*Un dels temes que vostè havia d'explicar en el Congrés dels Diputats era la crisi cinematogràfica.*

—Es que, com sempre, TVE té la responsabilitat de quasi tot el que passa en aquest país. En els anys de monopoli, i després inclús, hem donat suport a tota la política cinematogràfica espanyola. L'any passat vam tenir un conveni de 12.000 milions de pessetes, i l'hem complert, encara que ningú vol assabentar-se'n.

—*Els directors de cine expliquen que és impossible fer cine sense que siga coproduït per TVE.*

—Estic d'acord amb ells i disposat a abonar-ho. El que no puc fer és resoldre el problema de la indústria cinematogràfica d'Espanya. ¿Per què es planteja això a TVE i no a les televisions autonòmiques i privades? És curiós, ens ho demanen a nosaltres que no tenim ni un duro públic. ¿Com exigeixen a un ens públic que no té finançament públic? Fins ara s'ha fet perquè hi ha hagut bona voluntat i recursos per a fer-ho, però ara és complicat. I estic disposat a fer-ho quan l'estat pague RNE i tantes i tantes despeses que tenim ací.

El gran problema és resoldre econòmicament RTVE per tal que puga continuar fent aquest paper públic. Que no solament hem mantingut el cine espanyol, perquè tot el cine iberoamericà existeix gràcies a TVE. I si TVE redueix els 6 o



"El model televisiu espanyol ha canviat i, per tant, ha de canviar el model de finançament. No sé per què TVE ha de ser diferent a la RAI, on el 75 per cent del pressupost el paga l'estat, o a les autonòmiques, que tenen finançament públic".

RAFA GIL

700 milions de pessetes que hi destina, s'enfonsa el cine iberoamericà. Clar, TVE no és Lourdes.

—Ara mateix sí que tenen en projecte una coproducció: Tirant lo Blanc.

—És una iniciativa, de moment. Nosaltres ens hem dirigit a TV3 i Canal 9 per abordar globalment, ells en l'idioma propi i nosaltres en castellà, una producció. Estem estirant del carro, però els altres han de pujar també. Crec que ho farem. Aquestes coses sempre són complicades, perquè hi ha tres televisions per una banda i dues Generalitats per l'altra. Ara, una cosa està clara: jo no vull fer una pel·lícula. Nosaltres hem plantejat fer una sèrie de sis o vuit capítols.

—Durant l'època Calviño es va parlar de grans inversions en el centre territorial de TVE a València, i també d'unes experiències de normalització lingüística. ¿Ha quedat alguna cosa d'això?

—No ho recorde, però en qualsevol cas, qui ha de fer aquest paper és Canal 9 i no nosaltres. Allà on existeix una televisió autonòmica, el paper fonamental és seu. Nosaltres som una televisió de vocació nacional; una altra cosa és que per estar dins d'un conjunt tinguem unes finestres obertes al treball de vertebració

autonòmica, però no és el nostre paper fonamental.

—Però en canvi, el centre de Sant Cugat, a Catalunya, sí que ...

—Sí, però és un centre de producció, no un centre territorial. I en qualsevol cas, és una cosa que també haurem de replantejar-nos algun dia. A València, el que està clar és que no farem més del que fem. Una cosa és que hi haja possibilitat de fer algun programa des de València per a tot l'estat. Som una televisió nacional i no podem obrir quatre o cinc hores territorials a València. És impossible. ¿Qui ho paga, això? ¿Lanas Aragón i El Corte Inglés?

—¿Lanas Aragón, precisament?

—No, que ja no existeix. Però és que és així. El model ha canviat, i hi ha unes televisions que han de fer el seu paper. Nosaltres tenim una obligació d'estar presents a totes les autonomies i tenir uns informatius tipus de programes. I això és el que farem. TVE, des del punt de vista autonòmic, no serà alternativa a Canal 9. Seria de bojós. En cap país del món existeix la situació d'Espanya. En cap país hi ha televisions autonòmiques per una banda, i de l'estat de l'altra, privades... Bé, el que no podem fer és pervertir-ho més.

—Pel que fa al centre de Balears,

imagine que tampoc ...

—No, no. Exactament igual.

—RNE a València ha protagonitzat una sèrie d'incidents per la recol·locació de treballadors, ¿en té notícies?

—Bé, a València farem el millor centre de ràdio d'Espanya. La nova tecnologia s'està implantant allí. Estem fent un esforç extraordinari i tindrem el millor centre de producció. En aquest aspecte, no entenc quins problemes de recol·locació de treballadors poden haver-hi.

—¿És idea seua l'experiència compartida entre les ràdios de Catalunya, País Valencià i Balears?

—Jo sabia que s'hi treballava, i l'únic que vaig dir és que es fera des de València perquè seria la manera més fàcil d'evitar problemes. Segons com, és més fàcil admetre València des de Catalunya que al contrari.

—Per València corre el rumor que quan Amadeu Fabregat deixarà la direcció general de RTVV se'n vindrà a Prado del Rey, a treballar amb vostè. ¿És cert?

—Si el senyor Fabregat estiguera en el mercat, jo el contractaria immediatament, perquè seria un luxe per a aquesta casa.

Miquel Alberola